

dosarul nr.2ra-1466/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (P. Harmanuc)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, reprezentat de Teleba Serghei împotriva deciziei din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției și Inspectoratului Național de Patrulare cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională (penală) ilegală, constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și compensarea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 07 august 2017, Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției și Inspectoratului Național de Patrulare cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională (penală) ilegală, constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și compensarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în data de 26 iulie 2016, agentul constator al Inspectoratului Național de Patrulare, Pînzaru Dumitru, a întocmit în privința sa procesul - verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03 452259 cu date eronate, false, prin care 1-a recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) din Codul Contravențional, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 20 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 1000 de lei și 3 puncte de penalizare.

A notat că, prin hotărârea din 07 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a dispus anularea procesului - verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03 452259 din 26 iulie 2016 pe motiv că, fapta contravențională nu a fost comisă de către Străisteanu Gheorghe, iar prin decizia din 04 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Reieșind din circumstanțele menționate, a susținut reclamantul că a fost tras la răspundere contravențională (penală) și sancționat ilegal, contrar prevederilor

Codului contravențional, prin falsificarea unui proces-verbal cu privire la contravenție întocmit în lipsa sa și a unui avocat, fără explicarea drepturilor și obligațiilor, astfel încălcându-se drepturile fundamentale prevăzute de Constituție și Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

În drept și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 53 din Constituție, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 45 alin. (1), 383 alin. (3), 384 alin. (2) și 441 alin. (2) din Codul contravențional, art. 5 din Codul de procedură civilă, art. 8, 10, 14, 1398, 1405, 1422 și 1423 din Codul civil, pe practica Curții Supreme de Justiție și a Curții Europene a Drepturilor Omului, cât și pe prevederile art. 1, 2, 3, 6, 7, 11 și 13 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998.

A cerut Străisteanu Gheorghe, constatarea faptului încălcării dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională (penală) ilegală, constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO ca urmare a întocmirii procesului - verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 03 452259 din 26 iulie 2016 și aplicarea unei sancțiuni ilegale, precum și compensarea prejudiciului moral în sumă de 5500 de lei cauzat prin aplicarea unei sancțiuni contravenționale (penale) intenționat ilegale.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 decembrie 2017, acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului lui Străisteanu Gheorghe de a nu fi tras eronat la răspundere contravențională, precum și încălcarea prezumției nevinovăției, admise prin întocmirea de către agentul constatator al Inspectoratului Național de Patrulare în privința lui a procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI03 452259 și decizia de sancționare din 26 iulie 2016, anulată ulterior, cu încetarea procesului contravențional.

S-a încasat de la Inspectoratul național de patrulare în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe suma de 800 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin tragerea eronată la răspundere contravențională și încălcarea prezumției nevinovăției, admise prin întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 26 iulie 2016. În rest pretențiile din acțiune s-au respins, ca fiind neîntemeiate.

La 14 decembrie 2017, Inspectoratul Național de Patrulare a declarat apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 decembrie 2017 și adoptarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare, și a fost menținută hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a hotărî astfel instanța de apel a conchis că prima instanță corect a reținut întrunirea de către Gheorghe Străisteanu a cerințelor instituite de Legea nr. 1545 în vederea constatării caracterului ilicit al acțiunilor organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții și respectiv încălcării prezumției nevinovăției, or, potrivit hotărârii din 07 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, contestația depusă de către Străisteanu Gheorghe împotriva procesului - verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03 452259 din 26 iulie 2016 a fost admisă,

procesul-verbal fiind anulat, iar procesul contravențional încetat, din cauza lipsei faptului contravenției, hotărâre care a devenit irevocabilă prin decizia din 04 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a reținut drept întemeiată concluzia instanței de fond prin care acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului lui Străisteanu Gheorghe de a nu fi tras eronat la răspundere contravențională, precum și încălcarea prezumției nevinovăției, admise prin întocmirea de către agentul constator al Inspectoratului Național de Patrulare în privința intimatului a procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI03 452259 și decizia de sancționare din 26 iulie 2016, anulată ulterior, cu încetarea procesului contravențional.

La fel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță just a stabilit că suma solicitată de către reclamant – intimat în vederea compensării prejudiciului moral suportat și pretins în mărime de 5500 de lei este una exagerată, iar suma de 800 de lei este o sumă rezonabilă și echitabilă.

La 05 iunie 2018, Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, reprezentat de Teleba Serghei, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 martie 2018, a Curții de Apel Chișinău, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe din 12 decembrie 2017, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului a indicat, că în speța dată lipsește un act oficial care ar constitui un act de reabilitare a lui Străisteanu Gheorghe în sensul art. 313, alin. (5) din Codul de procedură civilă, în baza căruia ultimul ar dispune de dreptul de a pretinde compensarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată în temeiul Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 -XIII din 25 februarie 1998.

La fel, și prevederile art. 10 din Legea cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 -XIII din 25 februarie 1998, expres indică că, dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea și în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art.6.

Or, pretențiile și argumentele lui Străisteanu Gheorghe în susținerea acțiunii nu cad sub incidența art. 6 din Legea cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și, respectiv, intimatul nu beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilit de prezenta lege.

Prin urmare, a notat recurentul că atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au calificat corect, din punct de vedere juridic, acțiunea cu care a fost investită, ce a dus la emiterea unei soluții greșite asupra temeiniciei acțiunii înaintate de intimat.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Argumentele recurentului precum că, instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material se resping, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de prima instanță și de instanța de apel și apreciate corect cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Astfel, instanța de recurs notează că, Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, reprezentat de Teleba Serghei nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rînd chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol Completul reține că, recursul declarat nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din

decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă că, prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce recurentul a avut posibilitatea de a fi auzit de prima instanță și de instanța de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că, Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, reprezentat de Teleba Serghei i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, reprezentat de Teleba Serghei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari